

Høringsinnspill til fellesskoleutvalget 2026

Kjære utvalg

Skolebibliotek kan bidra til å løse mange av de utfordringene som skolen står ovenfor på en effektiv måte. Globale tendenser som demokrati under press og økende sosiale forskjeller er store samfunnsutfordringer i vår tid. Lærere, bibliotekarer og forskere står i demokratiets førstelinje mot desinformasjon og antidemokratiske krefter.

Slik skolen er organisert i dag får ikke elevene mulighet til faglig og sosial utvikling gjennom skolebiblioteket. De siste årene er det påbegynt arbeid med nasjonale leseløft og tilskuddsordninger for skolebibliotek, men det blir et paradoks å drive skolebibliotekutvikling uten skolebibliotekar. Et skolebibliotek uten bemanning blir sjelden mer enn en boksamling.

Den beste måten å ruste opp skolebibliotekene på er [nasjonale føringer for bemanning](#). Kommuneøkonomi og svak forankring i lovverk gjør at skolene vanskelig kan oppfylle kravene som stilles i opplæringsforskriftas §11-2. Elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø svekkes også uten skolebibliotek. Biblioteket kan være en psykososial arena; et 'mykt rom' og et 'annerledesrom' i en institusjon som ellers har behov for tydelige rammer.

I fagfornyelsen er det fokus på dybdelæring, elevaktive læringsformer, utforskende arbeid og kritisk tenkning. Det er vanskelig å se hvordan dette arbeidet ikke svekkes uten et velfungerende skolebibliotek. Leseengasjement og tilgang på litteratur har dessuten utjevne effekt når det kommer til sosioøkonomiske forhold.

Siden 2015 har det vært pratet om å styrke '[laget rundt læreren](#)', men dette arbeidet har vært rettet mot andre [yrkesgrupper](#). Vi mener at skolebibliotekaren kan og bør være en nøkkelspiller på 'laget rundt læreren'.

For å lykkes med utvikling av skolebiblioteket som læringsarena er vår klare anbefaling at det innføres lovfestet krav om skolebibliotekar i skolen. Slik kan skolebiblioteket utvikles til å bli en integrert del av skolens pedagogiske praksis, som støtter opp om et inkluderende læringsmiljø, og bidrar til utvikling av fellesskap som «fremmer helse, trivsel og læring for alle».

Relevante lenker

[Gutta leser! - leseklubb for gutter på 6. trinn](#)

[Opplæringsforskrifta §11-2](#)

[Overordnet del - Et inkluderende læringsmiljø](#)

[Skolebibliotekets muligheter i lesekrisens tid](#)

[Kommuner mangler kunnskap om skoleledelse](#)

sandnesskolen.no/skolebibliotek/aktuelt

Dette brevet sendes ikke fra Rogaland fylkeskommune som institusjon, men personlig fra undertegnede som fagfolk.

Brevet er signert av

Espen Iversen, rådgiver bibliotekutvikling (Rogaland fylkeskommune)

Mette Langeland, rådgiver skoleforvaltning (Rogaland fylkeskommune)

Britt Ellingsdalen, fylkesbiblioteksjef (Rogaland fylkeskommune)